

Actieve openbaarmaking - Kaartensessie

Spelinstructie

Wat leuk dat jij met je collega's aan de slag gaat met actieve openbaarmaking! Actieve openbaarmaking houdt in dat de overheid uit eigen beweging informatie publiceert en voor iedereen toegankelijk maakt. Ambtenaren moeten hier bij hun werk rekening mee houden. En dat kan best wat vragen of dilemma's opleveren.

In deze kaartensessie bespreken jullie met elkaar een aantal stellingen, vragen en dilemma's over actieve openbaarmaking. Het doel is om met elkaar te bespreken wat actieve openbaarmaking concreet betekent voor jullie dagelijkse werk. Het is belangrijk dat één persoon de sessie voorbereidt en begeleidt. In deze handleiding vind je handige instructies voor de spelbegeleider bij elke spelkaart.

Voor de inhoud van het gesprek is het belangrijk dat de deelnemers de e-learning Actieve openbaarmaking volgen.

e-learning & digitaal spel

Dit kaartenspel kan via de e-learning ook digitaal gespeeld worden. Wil je de e-learning volgen en het spel digitaal spelen? Scan de QR code voor de link naar de e-learning, de digitale kaartensessie en een handig stappenplan voor de spelbegeleider van de digitale sessie.

Niet alleen is er een indeling tussen stellingen, vragen en dilemma's, maar bij de kaarten wordt ook aangegeven in hoeverre wordt verwacht dat een kaart een gesprek op gang brengt. De kaarten zijn onderverdeeld in drie categorieën. Je herkent ze aan onderstaande pictogrammen.

Legenda

- 👉 Maakt iets los
- 👈 Maakt veel los
- 👉👈 Maakt heel veel los

Instructie spelkaart 1 👉

- Vraag door:
 - Welke informatie moet openbaar gemaakt worden, op welk moment en hoe?

Instructie spelkaart 2 👈👈

- Ga in op wat dit qua gevoel en gedrag met de deelnemer(s) doet.

Instructie spelkaart 3 👈👈

- Vraag of iemand uit de groep dit herkent en hier een voorbeeld van kan noemen. Denk hierbij aan:
 - Ambtenaren worden voorzichter in het delen van hun mening.
 - Niet-relevante zaken worden uitvergroot, zonder de juiste context.
 - Hoe kun je al die openbare informatie als burger nog vinden wat je zoekt?
 - Niet alles wat in de openbaarheid komt, is feitelijk juist.

Instructie spelkaart 6 👈👈

- Waarom zou het nu meer tijd kosten?
- Redenen dat het meer tijd zou kosten: meer uit moeten leggen, zaken diplomatiek/objectief opschrijven, informatie uit moeten splitsen in verschillende vakjes in een format.
- Vraag wat de groep nodig heeft om het minder tijd te laten kosten?

Instructie spelkaart 7 👈👈

- Er zijn voorbeelden waarbij actieve openbaarmaking ervoor zorgde dat er geen of minder Woo-verzoeken meer kwamen, bijvoorbeeld bij financiële informatie. Tegelijkertijd bestaan er ook voorbeelden waarbij actieve openbaarmaking leidde tot meer Woo-verzoeken. Meer informatie kan ook meer vragen oproepen. Vaak zijn dit wel specifiekere vragen.

Instructie spelkaart 9 👈👈

- Vraag aan de groep of dit voor hen ook geldt?
- Waarom remt openbaarmaking de vrije gedachtevorming in het uitwisselen van concept ideeën juist wel of niet?

Instructie spelkaart 10 👈👈

- Vraag de groep hoe zij hiernaar kijken?

Instructie spelkaart 11 ““

- Vraag door:
 - Zou in de Kamerbrief zelf al moeten staan waar het écht om gaat?
 - Wordt de burger geholpen met het openbaar maken van beslisnota's?

Instructie spelkaart 12 ““

- Vraag aan de groep wat zij van de stelling vinden?
- Laat de groep hierover met elkaar in discussie gaan.
- Vraag door:
 - In hoeverre helpt dit volgens jou?

Instructie spelkaart 13 ““

- Vraag naar voorbeelden uit de praktijk.

Instructie spelkaart 14 “

- Vraag eerst aan de groep in hoeverre zij hier inderdaad rekening mee houden?
- Vraag vervolgens door op hoe dat er in de praktijk uit ziet.

Instructie spelkaart 15 “

- Vraag de groep om hun mening.
- Vraag door:
 - Houd je er vooraf rekening mee dat andere mensen mee kunnen lezen?
 - Hoe zou je nota's zo kunnen opstellen dat het ook voor andere doelgroepen begrijpelijk is?
 - Is het deze investering waard volgens jou?

Instructie spelkaart 16 ““

- Het denken in uitersten kan helpen om met openbaarheid om te gaan.
- Vraag door:
 - Zou je er iets op tegen hebben als álles openbaar gemaakt wordt?

Instructie spelkaart 18 ““

- Vraag aan de deelnemers hoe zij hier tegenaan kijken.
- Stel de groep de vraag: zien jullie verschil tussen transparantie en openheid?

Instructie spelkaart 19 ““

- Vraag door:
 - In hoeverre word je hierdoor risicomijdend?
 - Hoe ziet dat eruit in de praktijk?

Instructie spelkaart 20 ““

- Vraag door:
 - Hoe gaat deze samenwerking?
 - Wat doe je als het samen met het team niet lukt?
 - Wat kunnen je collega's doen om te helpen?
 - Wat heb je hierin nodig van je leidinggevende?

Instructie spelkaart 22 ““

- Je kan hierbij denken aan:
 - Generiek sjabloon en werkinstructie van project Actieve openbaarmaking overheidsinformatie
 - Departementale instructies en handreikingen

Instructie spelkaart 23 “““

- Vraag aan de groep wanneer ze schaduw dossiers wel/niet acceptabel vinden.

Instructie spelkaart 24 “““

- Vraag de deelnemers wat ze als eerste gaan doen.

Instructie spelkaarten 25 “““

- Vraag aan de groep hoe zij hiernaar kijken?
- Laat de groep hierover met elkaar in discussie gaan. Gebruik je gesprekstechnieken om de discussie op te starten als dat nodig is.
- Ga in op wat dit qua gedrag en gevoel met de deelnemer(s) doet.

Instructie spelkaart 26 t/m 28 “““

- Ga in op wat dit qua gevoel en gedrag met de deelnemer(s) doet.

Instructie spelkaart 30 ““

- Vraag aan de groep waarom dit wel of niet belemmert om gedachten vrijuit op te schrijven.